

PATVIRTINTA

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro
direktorius 2021 m. rugpjūčio 9 d. įsakymu
Nr. CV-1-152

LIETUVOS AGRARINIŲ IR MIŠKŲ MOKSLŲ CENTRO DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA BUDĖTOJUI NR. 28

1. BENDROJI DALIS

1.1. Dirbti budėtoju gali asmuo, ne jaunesnis kaip 18 metų (toliau vadinama — darbuotojas), nustatyta tvarka priimtas į darbą, išklauses įvadinį darbuotojo saugos ir sveikatos, įvadinį priešgaisrinės saugos instruktavimą bei pirminį instruktavimus darbo vietoje, pasirašius instruktavimų registracijos žurnaluose. Asmuo turi būti patikrinęs sveikatą ir turėti asmens medicininę knygelę (apsk. F.048/a).

1.2. Darbuotojas turi laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių, saugoti savo ir nekenkti kitų darbuotojų sveikatai, nedirbti su techniškai netvarkingomis darbo priemonėmis, atlikti tik paskirtą darbą, neleisti dirbti pašaliniais asmenimis, žinoti ir vykdyti šios instrukcijos reikalavimus.

1.3. Negalima dirbti neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotikų, kitų toksinių medžiagų, sergant, vartojant stiprius raminamuosius vaistus. Pastebėjus neblaivų darbuotoją privalu nedelsiant pranešti padalinio vadovui ir imtis visų priemonių nelaimei užkirsti.

1.4. Sargas privalo:

1.4.1 vykdyti padalinio vadovo ir direktoriaus nurodymus;

1.4.2 informuoti padalinio vadovą apie gautas darbo metu, einant į darbą ar iš darbo traumas;

1.4.3 laikytis asmens higienos reikalavimų.

1.5. Sargas turi teisę:

1.5.1 žinoti apie sveikatai kenksmingus ir pavojingus veiksnius darbo vietoje;

1.5.2 atsisakyti dirbti, kai išskyla pavojus sveikatai ar gyvybei;

1.6. Sargas privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

1.7. Pastebėjęs gaisrą sargas nedelsdamas turi pranešti ugniagesiams, padalinio vadovui, direktoriui ir gesinti gaisrą turimomis gaisro gesinimo priemonėmis.

1.8. Apie darbo metu gautas traumas ar pastebėjus kito darbuotojo traumavimą, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus, būtina nedelsiant pranešti padalinio vadovui ar jį pavaduojančiam asmeniui ir direktoriui, asmenims atsakingiems už darbo saugą ir sveikatą bei gaisrinę saugą padaliniuose, Centro darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2.1. Galimi pavojingi ir kenksmingi veiksniai:

Pavojingas veiksnys	Galimos pasekmės	Veiksmai norint išvengti pavojaus
 Elektros srovės poveikis	Galimos traumos, širdies darbo sutrikimas, mirtis.	Pačiam neremontuoti elektrinių įrankių, kirtiklių, jungiklių, kištukinių lizdų, nekeisti saugiklių.
 Įrenginių ir įrankių eksploatavimo reikalavimų nesilaikymas	Galimos traumos.	Vizualiai tikrinti įrankių ir įrenginių techninę būklę, tvarkingumą, nedirbti su netvarkingais įrankiais ir įrenginiais, juos naudoti pagal paskirtį ir laikantis jų eksploatavimo

		reikalavimų.
Pavojingas veiksnys	Galimos pasekmės	Veiksmai norint išvengti pavojaus
  <p>Darbo vietos, praėjimo kelių užkrovimas, užgriozdinimas daiktais, paslydimas, pargriuvimas</p>	Galimi įvairūs sužeidimai, įvairaus sunkumo traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai.	Darbo vietoje grindų dangos turi būti neslidžios, sausos, lygios. Esant slidžioms grindims, nedelsiant jas išvalyti. Nuolat palaikyti tvarką darbo vietoje, neužgriozdinti daiktais.
 <p>Krentantys daiktai</p>	Galimi galvos, galūnių sužalojimai	Daiktus, įrankius, priemones darbo vietoje sudėti taip, kad jie negalėtų nukristi.
Nepakankamas darbo vietos apšvietimas	Didėja akių nuovargis, regos susilpnėjimas, galimos darbo klaidos	Jeigu bendras apšvietumas yra mažesnis už nurodytą teisės aktuose, būtina papildomai naudoti kilnojamus šviestuvus
Fizinė perkrova	Galimos traumos, raumenų patempimai	Nekelti vienam daiktų, krovinų, viršijančių leistiną krovinio kėlimo normą. Leidžiama nepavojinga vienkartinė keliamo ir pernešamo krovinio masė kartu dirbant kitą darbą: vyrams - iki 30 kg; moterims - iki 10 kg. Jeigu svoris yra didesnis, kelti dviese.
 <p>Kritimas iš aukščio</p>	Galimi įvairūs sužeidimai.	Palipimui naudoti tik stabilias, tvarkingas paaukštinimo priemones. Draudžiama nuo paaukštinimo priemonių šokti.
Psichologinė įtampa, stresas, smurtas	Galimi susirgimai, ūminės arba lėtinės ligos.	Stengtis išvengti stresinių situacijų. Konfliktus spręsti taikiai. Dėl smurto galimi įvairūs kūno sužalojimai, todėl reikia vengti konflikto su chuliganiškai nusiteikusiais asmenimis, klientais. Apie juos pranešti policijai, tiesioginiam vadovui arba darbdaviui. Pranešimui apie pavojų turi būti mobilus telefonas ar kita ryšio priemonė.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIES DARBO PRADŽIĄ

- 3.1. Prieš pradėdamas dirbti budėtojas privalo:
- 3.1.1 patikrinti Centro ar jo padalinių patalpos paruoštos apsaugai;
 - 3.1.2 užrakinti iš vidaus Centro ar jo padalinių pastatų duris;
 - 3.1.3 pastebėjus bet kokius trūkumus, ekstremalius atvejus ar situacijas pagal galimybes ir kompetenciją juos pašalinti ir pranešti padalinio vadovui, informuoti atsakingas Centro technines tarnybas.

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

- 4.1. Darbuotojas turi dirbti griežtai laikydamasis padalinio vadovo ar jį pavaduojančio asmens nurodymų, atlikti tik pavestus darbus ir užduotis, neužsiimti pašaliniais, su darbu nesusijusiais dalykais.

4.2. Palaikyti darbo vietoje švarą ir tvarką. Esant būtinumui naudoti asmenines apsaugos priemones.

4.3. Tamsiu paros metu įjungti pastato, teritorijos apšvietimą.

4.4. Žiemą valyti apsniigtus ar apledėjusius lauko laiptus, šaligatvius ir takelius, pabarstyti juos smėliu.

4.5. Nuolat apžiūrėti pastato patalpas, pagalbinius pastatus kieme ir pastatams priskirtą teritoriją, įvertinti pastebėtus pažeidimus ir juos pašalinti, jei reikia – informuoti apie tai padalinio vadovą.

4.6. Po darbo valandų darbuotojas privalo patikrinti visas pastato patalpas, išjungti koridoriuose apšvietimą, išskyrus tų patalpų koridorius, kuriuose yra pasilikę dirbti darbuotojai.

4.7. Išeiginėmis ir švenčių dienomis neleisti į pastatą pašalinių asmenų.

4.8. Nepalikti be priežiūros įjungtų elektros šildymo prietaisų ir kitų elektros įrenginių.

4.9. Apeinant patalpas stebėti, ar niekur nelaša vanduo.

4.10. Įsijungus saugomų patalpų signalizacijos sirenai arba išgirdus kokį neįprastą garsą, budintysis privalo patikrinti priežastį ir, esant būtinumui, apie tai pranešti policijai, parodyti policininkams saugomas patalpas.

4.11. Budėtojui draudžiama:

4.11.1 savavališkai palikti saugomą Centro ar jo padalinių pastatą;

4.11.2 imtis elektros įrengimų remonto;

4.11.3 naktinės pamainos metu miegoti.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

5.1. Sutrikus įrenginių, kuriais dirbama, darbo režimui arba įvykus avarijai, būtina darbus nedelsiant nutraukti, perspėti dirbančius darbuotojus apie galimą grėsmę, pagal savo kompetenciją imtis priemonių rizikai pašalinti (elektros įrenginius atjungti nuo maitinimo šaltinio), nedelsiant pranešti apie susidariusią situaciją padalinio vadovui, asmenims atsakingiems už darbuotojų saugą ir sveikatą bei gaisrinę saugą padaliniuose, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistams.

5.2. Darbuotojas, matęs nelaimingą atsitikimą darbe arba jo padarinius, privalo apie nelaimingą atsitikimą darbe nedelsdamas pranešti padalinio vadovui arba direktoriui, asmenims atsakingiems už darbuotojų saugą ir sveikatą bei gaisrinę saugą padaliniuose, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistams, suteikti nekentėjusiam pirmąją medicinos pagalbą, prireikus iškviešti gydytoją tel. 112.

5.3. Apie nelaimingą atsitikimą darbe, įvykusį profesinio mokymo įstaigos moksleiviui, aukštesniosios arba aukštosios mokyklos studentui per jų praktiką Centre, direktoriui arba Centro darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistai privalo nedelsdami pranešti mokymo įstaigai, kurios atstovas turi teisę dalyvauti tiriant nelaimingą atsitikimą darbe.

5.4. Darbo vieta ir įrenginiai, kur įvyko nelaimingas atsitikimas, turi būti išsaugoti tokie, kokie buvo nelaimingo atsitikimo metu. Būtinai pakeitimai gali būti daromi, jeigu jų nepadarius kiltų pavojus aplinkinių sveikatai ir gyvybei, tačiau visa tai turi būti įforminta raštu, pagal galimybes nufotografuota ar nufilmuota.

5.5. Pastebėjus veikiamą elektros srovės darbuotoją, reikia nedelsiant jį atitraukti nuo srovės šaltinio saugiu būdu, užtikrinant jo apsaugą nuo susižalojimo krentant, arba išjungti įtampą artimiausiu jungikliu. Jeigu būtina, kol atvyks greitoji pagalba, nekentėjusiam reikia daryti dirbtinį kvėpavimą ir išorinį širdies masažą.

5.6. Pastebėjus gaisrą, nedelsiant pranešti ugniagesiams telefonu tel. 112, iškviešti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus, asmenis atsakingus už darbuotojų saugą ir sveikatą bei gaisrinę saugą padalinyje, Centro darbuotojų saugos ir sveikatos specialistus ir gesinti gaisro židinių turimomis gesinimo priemonėmis.

5.7. Užsidegusius elektros įrenginius pirmiausia reikia atjungti nuo srovės šaltinio, tada gesinti angliarūgštės gesintuvais, pakabintais Centro koridoriuose, išlaikant ne mažesnę kaip vieno metro atstumą nuo gesintuvo antgalio iki įrenginių su įtampa. Apie įvykį būtina nedelsiant pranešti Centro darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai. Esant reikalui, pranešti ugniagesiams tel. 112.

5.8. Anglies dvideginio gesintuvas naudojamas gesinti kietoms ir skystoms medžiagoms, o taip pat elektros laidams, kuriais teka elektros srovė. Negalima gesinti medžiagų, kurios dega be oro.

5.9. Smėlis naudojamas gesinti nedidelius gaisro židinius tais atvejais, kai negalima naudoti vandens.

5.10. Užsidegus alkoholiui, benzolui, toluolui ar kitiems lengvesniems už vandenį skysčiams, gesinti smėliu arba medžiaginiu skuduru, bet ne vandeniu.

5.11. Užsidegę drabužiai gesinami susukant juos į antklodę arba gumulą.

5.12. Saugomo Centro ar jo padalinių pastatų teritorijoje pastebėjus pro langą, ar išgirdus pašalinius asmenis iškviesti policiją ir informuoti apie tai padalinio vadovą ir direktorių.

5.13. Nelaimingu atsitikimu kelyje į darbą ir iš darbo laikomas tik toks nelaimingas atsitikimas, kuris įvyko po darbo ar prieš darbo pradžią tiesioginiame kelyje tarp darbuotojo namų ir Centro. Apie tokį įvykį darbuotojas privalo kaip įmanoma greičiau informuoti savo tiesioginį vadovą, asmenis atsakingus už darbuotojų saugą ir sveikatą padalinyje, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybą.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Sutvarkyti darbo vietą.

6.2. Išjungti visus nereikalingus elektros įrenginius.

6.3. Nusivilkti ir į tam tikrą vietą sudėti asmenines apsaugos priemones, jeigu jos darbo metu buvo naudojamos.

6.4. Apžiūrėti, ar uždaryti langai, ar išjungti elektros įrenginiai, radijas, apšvietimas, ar užsukti vandens čiaupai. Jeigu sumontuota signalizacija, ar signalizacija įjungta, ar nesijaučia patalpose dujų, degėsių ir kitų nebūdingų specifinių kvapų, ar ant šildymo sistemos nepalikta skudurų ar kitų degių medžiagų.

6.5. Apie darbo metu pastebėtus trūkumus, išdaužtus langų stiklus, vitrinas ir kitus nesklaidumus būtina pranešti padalinio vadovui, atsakingoms Centro tarnyboms.

Instrukciją parengė:

Darbuotojų saugos ir sveikatos vadovas

Audrius Sasnauskas